

Tid Torsdagen den 13 juni 2013, kl 16.05 – 16.15

Plats Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat Torsdagen den 20 juni 2013

Joakim Larsson

Maria Östberg Svanelind

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Joakim Larsson (M) ordföranden

Maria Östberg Svanelind (S), vice ordföranden

Jan Tigerström (M)

Per Hallberg (M)

Karl Malmqvist (C)

Lars Arell (S)

Anna Bäcklund (MP) §§ 11-19

Tjänstgörande ersättare:

Eva Ångström (M)

Maria Hagbom (M)

Patrik Silverudd (FP)

Sara Gunnerud (S)

Elin Olsson (MP)

Lennart Tonell (MP) §§ 1-10

Kenneth Nilsson (S)

för Lars Svärd (M)

för Theréz Randquist (M)

för Daniel Forslund (FP)

för Maria Nygård (S)

för Åke Askensten (MP)

för Anna Bäcklund (MP)

för Ann-Margarethe Livh (V)

Ersättare:

Håkan Olander (S)

Lennart Tonell (MP) §§ 11-19

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Krister Schultz, Jennie Almgren, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Ellinor Fiebranz Andersson, Victoria Grönros Zimmerman, Mårten Frumerie, Gunnar Jensen och Åsa Wigfeldt samt borgarrådssekreteraren Martin Edgélius.

§ 18

Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs Östersjökusten i Stockholms län. Anmälan av svar på remiss

Dnr E2013-000-00874

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 22 maj 2013.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Karl Malmqvist (C) och vice ordföranden Maria Östberg Svanell m.fl. (S) föreslår (se beslutet).

- 2) Anna Bäcklund m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att tillstyrka länsstyrelsens rekommendationer samt att anföra följande:

Det är förvånande att förvaltningarna är negativa till detta mycket viktiga förslag från länsstyrelsen. Östersjöns liksom Mälarens vattennivåer är en av de stora och riskfyllda framtidsfrågorna både för Stockholm och andra kommuner/regioner. Det är också en nationell fråga av stor dignitet. Här är det mycket viktigt att ha säkerhetsmarginaler och inte fortsätta att bygga alltför nära vattnet.

Enligt Plan- och bygglagen (2 kap. 5 §) "ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till 1. människors hälsa och säkerhet, 2. jord, berg- och vattenförhållanden, ---5. risken för olyckor, översvämning och erosion". Det är länsstyrelserna som ska övervaka och verka för att dessa hänsyn beaktas (i samband med översikts- och detaljplanläggning). Det är bra att nu länsstyrelsen i Stockholm tagit fram tydliga rekommendationer om vad kommunerna bör rätta sig efter.

Förutom de översvämningsrisker som alla berörda kommuner, regioner och myndigheter måste motverka av säkerhetsskäl så kan stigande vattennivåer innebära att strandskyddet liksom allemansrätten får minskad betydelse.

Ytterligare åtgärder

Problemen med Östersjön har inte tillräckligt uppmärksamats i det klimat- och vattenarbete som pågår i stockholmsregionen med länsstyrelsen som en viktig aktör. Rekommendationen från länsstyrelsen är ett steg i rätt riktning men mer än så behövs.

Det finns indikationer att man tar till i underkant om man planerar för ökning av havsnivån med mindre än 1 meter till 2100, vilket är det vanliga. Som påpekas i en rapport från Försvarets Forskningsinstitut visar den senaste internationella forskningen att haven kan stiga 1-2 meter fram till dess och att

osäkerheterna är mycket stora. Det kan betyda att det redan 2050 kan handla om 1 meters höjd nivå.

Svårigheterna att förmå både stora och små utsläppsländer att minska sin klimatpåverkan är uppenbara. Det gör det desto viktigare att var och en ser om sitt eget hus, dels av rent egenintresse men också för att ge sitt bidrag till en nödvändig global utsläppsminskning. Det handlar både om att minska mängden växthusgaser och att vidta fysiska skyddsåtgärder. Här har den befolkningsrika och resursstarka stockholmsregionen ett speciellt ansvar.

När det gäller vattennivåerna i stockholmsområdet har fokus främst legat på konsekvenserna av höjda nivåer i Mälaren. Den oro som finns i det fallet är högst motiverad eftersom Mälaren är dricksvattentäkt för flera kommuner. Avtappningen av Mälaren måste lösas och det väntas ske bland annat genom Slussenprojektet – men det är bara en del av en komplicerad helhet.

Det finns också en tydlig risk för en omvänd utveckling, - vilket har påpekats av länsstyrelse – nämligen att höjda nivåer i Östersjön blir ett hot mot bland annat Stockholm och Mälaren.

Redan nu förekommer det ibland att vattennivåerna i Östersjön är högre än i Mälaren. Eftersom Östersjön står i förbindelse med världshaven kommer problemen att tillta i takt med den globala temperaturhöjningen. Detta kan gå snabbare än man tidigare trott.

Stockholms kommun måste agera kraftfullt och ta initiativ till en omfattande utredning som tar fram förslag till olika skyddsåtgärder som kan begränsa vattenhöjningen i Östersjön. Utredningen bör göras i kontakt med staten (t.ex. länsstyrelsen och SMHI), Kommunförbundet Stockholms Län, landstinget och kommunerna i Mälardalen. Utredningen ska också ta del av de internationella erfarenheter som finns av höjda havsnivåer.

I Europa har Nederländerna under århundraden hanterat sitt kritiska läge visavi havsvattnet. Det handlar inte minst om att bygga barriärer/vallar mot havet. Liknande åtgärder blir nödvändiga även för att skydda bland annat Stockholm. Det handlar i så fall främst om fördämningar i strategiskt viktiga sund som i en del fall ligger utanför Stockholms kommun. Havsvattenhöjningarna blir direkta problem för exempelvis Österåker, Vaxholm, Nacka och Värmdö som rimligen också vill etablera skyddsåtgärder. En del lågt belägna skärgårdsöar kommer att behöva evakueras.

Det finns också anledning att kontakta havskommuner i sydvästra Sverige för att utröna möjligheterna att där begränsa inflödet av havsvatten mot kusterna och in i Östersjön. Exempel på sådana kommuner är Malmö, Helsingborg, Landskrona Vellinge och Trelleborg. Detta bör också vara intressant för t.ex. Helsingör och Köpenhamn.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Joakim Larsson m.fl. (M), Patrik Silverudd (FP), Karl Malmqvist (C) och vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S).

Reservation

Anna Bäcklund m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) enligt följande:

Riktlinjerna kring vattennivåer ändras ständigt, eftersom ingen i dagsläget vet hur klimatförändringarna kommer att påverka oss. Därför är det viktigt att staden och regionen följer den senast forskningen och tar god höjd för de förändringar som kommer att komma.

Vid protokollet
Ellinor Fiebranz Andersson

Rätt utdraget intygar:
